

Uvek ću se BORITI ZA NJIH

Aleksandra sa čerkama Ivanom i Nikolinom i sinom Aleksandrom

Moram da budem jaka. Šta bi bilo da poklekнем, ko bi gledao moju decu? Smestili bi ih u dom, i šta onda?! Bilo bi im još gore. Ja to ne želim, kaže Aleksandra Smukov

Kaže se da, kada Bog ne kome da krst da ga nosi, on mu da i snagu da ga nosi. U slučaju Aleksandre Smukov iz okoline Rume teško je reći da li je teži krst ili je veća snaga kojom ga ona nosi. Najime, njene jedanaestogodišnje bliznakinje Ivana i Nikolina imaju hemiparezu, obema su od rođenja oduzete leva nogu i leva ruka. Ivana ne vidi ništa, dok Nikolina tek ponešto nazire, skoro ništa ne govore, a osmogodišnji sin Aleksandar je potpuno slep. Kada je imao četiri i po meseca oboleo je od tumora na oba oka. Tumor je izlečen, ali je mali Aca izgubio vid.

ZIVOT IZMEĐU CETIRI ZIDA

I pored svega što ju je zadesilo, Aleksandra se ne da. Snagom koju samo majka može da ima, 24 sata dnevno bdi nad svojom hendikepiranom decom i čini nadljudske napore kako bi im život, koliko je to moguće u njihovoj situaciji, bio lepši i lakši.

U vožnji bicikla pridružio im se i otac Dušan

Page: 52

Reach: 851380

Country: SERBIA

Size: 842 cm²

2 / 2

– Ne 24 sata nego 25 sati primećuje Aleksandrin muž Dušan, njena najveća pomoć i podrška.

On, za razliku od mnogih očeva koji nisu imali snage da se pomire i izbore sa činjenicom da su im deca teško hendičepirana, pa su dizali ruke i ostavljali svoje porodice, o svojima brine bavalno svakog treća. Kada ne mora na njivu, u nabavku i slično.

Ali valjda je i to briga jer oni od zemlje žive i neko mora da je obradi. Bolje reći on, jer njih dvoje moraju sve sami, a Aleksandra je ta koja je prikovana za kuću pošto devojčice ni na tren ne smeju da ostanu same.

Potpuno su zavisne od roditelja, oni sve moraju da rade oko njih kao da su bebe. Da ih hrane, oblače. I pelene da im menjaju. A tu je još jedan problem. Ivana voli da sluša zvuke, pa ih nekada i sama proizvodi. Ili polomi nešto od nameštaja ili otvoriti frižider i izbaciti napolje sve što se zatekne u njemu.

– Da se ne bi desio taj lom, ja ne smem nikud da mrdnem. Ne mogu da odem ni na kafu u komšiluk – priča Aleksandra.

Nema u njenim rečima ni privuka samosazaljenja, iako bi na to možda i imala pravo. Jer, ima samo 39 godina, a osuđena je na život između četiri zida. Ne žali ona zbog toga, već zato što njene Ivana i Nikolina bivstvuju kao biljke. Naročito joj je teško kada deca jutrom krenu u školu, a one – sede na krevetu. Ne idu nigde.

Tokom razgovora, jedino joj je tada zaiskrila suza u oku. Ali brzo uzdiže glavu, a glas opet postaje siguran. To je refleks koji je tako dobro savladala.

– Moram tako. Moram da budem jaka. Šta bi bilo da poklepnem, ko bi gledao moju decu? Smestili bi ih u dom, i šta onda?! Bilo bi im još gore. Ja to ne želim, ne dam moju decu nigde. Uvek ću se boriti za njih – izgovara u duhu.

Ono što joj život nije dao kroz Ivanu i Nikolinu dao joj je kroz Aleksandru. On ipak ide u školu. Učenik je trećeg razreda Specijalne škole za slepu i slabovidnu decu „Veljko Radmanović“ u Zemunu. Ima sve petice, a najbolje mu ide matematika. Aleksandra je zahvalna što ova škola postoji jer joj je opismenila barem jedno dete.

ACA JE SJAJAN MATEMATIČAR

Umesto očiju mali Aleksandar ima očne proteze. One estetski doprinose da izgleda kao da ima oči, ali ne vidi bavljano ništa. I pored toga, osim što je odličan đak, ovaj hrabri dečak radi sve. Kreće se kao da vidi, dovoljno je samo jednom da prođe kroz neki prostor, pa da se u njemu snalazi odlično, vozi bicikl, pliva, svira harmoniku, zna da upali kola, traktor, sam se penje na tobogan u parku... Dovoljno je da opipa far na kolima, pa da pogodi koje su marmele.

– I on je padao, ali mi smo ga ohrabrali da to nije ništa i da nastavi. Zato on nema straha i sve sme. Roditelji su ti koji treba da pomognu deci, da ih ohrabre, a ne da ih sputavaju. Neki vidim stalno vode decu za ruku, a to nije dobro – kaže Aleksandra.

Zna Aca i da radi na kompjuteru. Lane ga je dobio od NURDOR-a, udruženja koje okuplja roditelje dece obolele od raka.

Sa njima jednom godišnje, zajedno s majkom, ide u kamp u Ivanjici. Za njih oboje to je dogadjaj i presrećni su kada krenu na put. Aleksandra zato što tada izade među svet i izmakne se iz svoje kućne čamotinje, a Aca zbog drugara koje je upoznao.

Tamo je, priča Aleksandra, stekao i radne navike. Ceo dan u

kampusu ispunjen je hekim aktivnostima, tu je navikao i da mirno sedi 45 minuta, što mu je bilo od velike pomoći kada je krenuo u školu.

BLAGO TEBI, TI IMAŠ RODITELJE

Aleksandra i Dušan šale se i smeju sa svojom decom kao i svi roditelji. Kada bi ih neko slušao ispred vrata porodičnog doma u selu Dobrinci, ne bi mogao ni da pretpostavi da deca imaju bilo kakav problem.

– Kad mi je najteže, okrenem na šalu. To me održava u životu – priča ova hrabra Hercegovka koju je sudsina dovešla iz rodnog Mostara u goste u Srem, gde je i upoznala muža Dušana.

Njihova ljubav jača je od svih nedaća koje im je život nametnuo. Složni su i za svađu ne znaju. Kolika je to sreća i za njihovu decu, svesni su najviše kada vide drugu decu, takođe hendičepiranu, o kojoj roditelji ne brinu toliko koliko oni o svojoj.

Primete to i deca. Zato jedan Aleksandrov drug njemu kaže: „Blago tebi, ti imas roditelje.“ Njegovi roditelji su se razveli, svako od njih ima svoju novu porodicu, a o njemu kao staratelj brine tetka.

– Deca kakva su takva su, roditelj treba da ih čuvaju – kaže Aleksandra.

Kao ona i Dušan. Bude i njima teško, ali hrubre jedno drugo i teše se kad im je najteže.

– Osetim ja nekad da moj Dušan noću izade napolje da zaplače da ja ne bih čula – kaže Aleksandra.

Svakodnevni stres kome je izložena uzima svoj danak. Pre nekoliko godina nivo šećera u krvi počeo je da joj se povećava, a lane joj je dijagnostikovan dijabetes. Pazi se koliko može, ali to je u njenoj situaciji veoma teško.

Ni kod lekara ne može da ode koliko i kako treba, jer decu ne može da ostavi, a komplikovano je da ih vodi sa sobom.

Poslednjih mesec i po dana od velike joj je pomoći gerontodomaćica koja iz Centra za socijalni rad stiže svakog drugog dana i ostane po dva-tri sata. Tada Aleksandra može malo da se posveti sebi i svom zdravlju.

Međutim, tu pomoći imaju još samo do Nove godine, a onda će ona i Dušan opet morati sve sami. **Radenka Marković**